

ONTMANTELING

Van kerk tot wooncomplex in Melick: ‘Als het mensen te goed gaat, hebben ze God niet meer nodig’

Bron: dagblad De Limburger (online) van 22 08-2026 door Jacqui Stroucken

Pastoor Jos L'Ortye (l) en koster Pim Ermers in de Andreaskerk die deze week is leeggehaald. © John Peters

Melick

De ontmanteling van de Sint-Andreaskerk in Melick is begonnen. Een emotioneel moment voor de pastoor en de koster. Er komen appartementen in de kerk.

Pastoor Jos L'Ortye en koster Pim Ermers rammelen onwillekeurig allebei met hun sleutels terwijl ze deze zaterdagochtend door de kerk lopen. Hij moet leeg worden opgeleverd. Zes dagen geleden was de laatste mis.

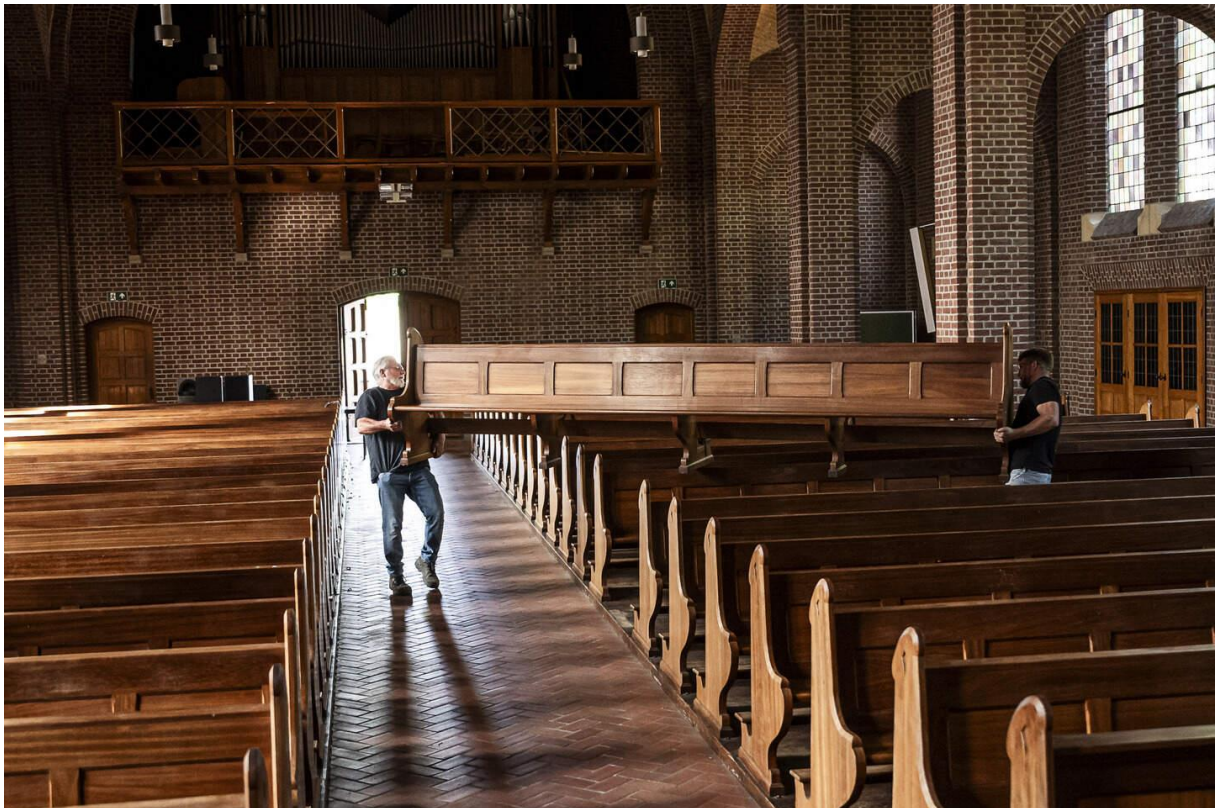
De kerkbanken van 6 meter lang staan er nog, en het grote orgel, bovenin. Wordt volgende week opgehaald, weet L'Ortye. Voor de banken komt iemand van een leerlingenwerkplaats kijken. „Ze schijnen gemaakt te zijn van mahonie. Daar moet je met een zaag maar doorheen zien te komen”, zegt de pastoor.

Hoe L'Ortye zich voelt als hij kijkt naar de lege kerk. „Dramatisch wil ik het niet noemen”, zegt hij. Maar wel iets wat in de buurt komt dus. „Voor mij is het wél zwaar dramatisch”, zegt Ermers.

Slaapkamer

Ze lopen naar de doopkapel. „Moeilijk te verdragen dat hier straks misschien een slaapkamer is”, zegt Ermers. „Het was mooi geweest als mensen hier nog een kaarsje hadden kunnen aansteken.”

L'Ortye wijst op de zeven gebrandschilderde ramen. De zeven sacramenten. Ze krijgen een herbestemming. Net zoals het grote Mariabeeld. „Dat komt in de kapel op het oude kerkhof te staan. Maar het beeld schijnt van hout te zijn. Ik ben benieuwd hoe lang dat goed blijft in een vochtige ruimte.”

De kerk is verkocht en moet net zoals een huis leeg worden opgeleverd aan de koper. © John Peters

De kruisweg – een reeks kleurrijk geschilderde afbeeldingen – is al naar Posterholt vervoerd. Daar hadden ze een veel minder kleurrijke reeks. Nu hebben ze die van Melick. Ze pasten zelfs op dezelfde haken, is geen extra spijkertje aan te pas gekomen.

Lachen

„De mensen in Posterholt gaan er misschien spontaan de kruisweg van bidden”, zegt L'Ortye. En: „Tja, wat moet je zeggen? Ik lach er maar mee, maar eigenlijk is het dus niet om te lachen.” Pim Ermers staat het huilen sowieso nader. Dat was afgelopen weekend al zo, na afloop van de allerlaatste mis.

„De tabernakel werd door de voordeur naar buiten gedragen. Vanaf dat moment was dit officieel geen kerk meer. Mensen dronken koffie en aten vlaai in de kerkbanken. Ik heb toen zo moeten huilen.”

Hij heeft hier de uitvaart van zijn vrouw beleefd. Heeft hier honderden andere uitvaarten begeleid, zijn tweede thuis. Uitvaarten kunnen in Melick trouwens niet meer worden gehouden in de toekomst. Daarvoor moeten mensen voortaan uitwijken naar Herkenbosch of Sint Odiliënberg.

Pastoor Jos L'Ortye en koster Pim Ermers vertellen een week na de laatste mis over hun verbondenheid met de Andreaskerk in Melick. © John Peters

Het parochiezaaltje dat voor erediensten gehuurd wordt van de harmonie, aan de andere kant van de Markt, is voor grotere bijeenkomsten immers te klein. Vrijwilligers van de kerk hebben deze week wel zo veel mogelijk spullen vanuit de kerk daarheen versleept. „Ze weten: daar gaat het verder”, aldus Jos L'Ortye. En: „Alles met gemengde gevoelens.”

Afstand

Het lege gebouw zet Ermers en L'Ortye tot filosoferen aan. De pastoor denkt dat de leegloop van de kerk nog is versterkt door corona en sociale media. Mensen, zegt hij, houden afstand tot elkaar. „Ze bekijken liever alles door een venstertje, een schermpje. Zomaar praten met iemand die je niet kent? In het echt? Dat kán toch niet!”

Pim Ermers kijkt het anders. „Als mensen het te goed hebben, hebben ze God niet meer nodig. In sommige andere werelddelen bloeit de kerk op dit moment als nooit tevoren. Daar is blijkbaar meer grond voor het geloof.”

L'Ortye denkt ook dat de Andreaskerk het lot van herbestemming bespaard had kunnen blijven als alle inwoners van Roerdalen elk jaar een kleinigheid, bijvoorbeeld

een tientje, hadden gedoneerd. Of de kerk ook zélf iets anders had kunnen doen?
„Nee. Dit geloof is dit geloof.”

De pastoor wijst op een raampje dat een week of drie geleden is ingegoooid.
„Kwajongens. Dat dat nu nog moest gebeuren, op het laatste moment.”

Preekstoel

Dan staan ze bij het altaar, in de leegte eromheen. „Dit altaar zélf is niet zo oud. Maar de beelden erin zijn van 1676. Ze komen uit Roermond. Ze waren onderdeel van de preekstoel van de Munsterkerk. Die is in de oorlog opgeblazen. De beeldjes zijn toen bewaard gebleven”, vertelt L’Ortye. Ze gaan binnenkort terug naar Roermond.

„Ach ja. Het vertrouwde verdwijnt. Maar we gaan vol vertrouwen verder. Maar dan anders”, zegt Ermers tot besluit. L’Ortye: dit had hij zelf wel gezegd kunnen hebben.

De kerkbanken gaan misschien naar een leerlingenwerkplaats, ze zijn 6 meter lang. © John Peters